

Dealers de deur wijzen

Aanpak drugs- en dealeroverlast in Amsterdam West

Erik de Groot en Jori Keijsper
PvdA Amsterdam West
Mei 2012

Index

1. Introductie.....	2
2. Casuïstiek.....	3
3. Beschrijving mogelijkheden en toepassing in de praktijk elders.....	4
4. Toegepaste maatregelen in Amsterdam.....	7
5. Visie PvdA Amsterdam West.....	8
6. PvdA pakt dealeroverlast aan!.....	10
Bijlage 1: conceptmotie.....	11
Bijlage 2: juridisch kader.....	13
Bijlage 3: Henneconvenant Noord-Holland Noord.....	15

1. Introductie

In november 2011 kwam een bewoonster van de Baarsjes binnengelopen op het spreekuur van het Ombudsteam Amsterdam West. Het verhaal dat zij vertelde – en dat verderop uitgebreid wordt besproken – over haar dealende bovenbuurman en de structurele overlast die hij veroorzaakt vormt de directe aanleiding voor deze notitie. Dergelijke overlast binnen de eigen leefomgeving verpest niet alleen iemands woongenot; het vormt ook een ernstige aanslag op het plezier dat deze persoon beleeft aan het leven in ons stadsdeel en versterkt gevoelens van onveiligheid.

Uit eigen onderzoek van de PvdA naar de mogelijke oplossingen blijkt dat het huidige juridische en bestuurlijke instrumentarium voldoende aanknopingspunten biedt voor een effectieve aanpak van drugs- en dealeroverlast. Vandaar dat wij in deze notitie niet direct pleiten voor nieuwe maatregelen, maar juist voor een doelgerichte aanpak van problemen en een gestructureerde samenwerking per casus. Deze samenwerking beslaat alle betrokken partijen: politie, justitie, gemeente, Veiligheidshuis, GGD, Belastingdienst, Jeugdzorg, HALT, reclassering, woningbouwcorporaties, stadstoezicht, DWI, sociale recherche en energiebedrijven.

We leven in een tijd van heftige bezuinigingen, waar overheden op alle niveaus sterk moeten inkrimpen. Dit realiseren we ons terdege. Tegelijkertijd valt op dat de roep om sterker, sneller en effectiever (overheids)ingrijpen almaar groeit. In deze context ligt de oplossing juist in het soort samenwerking dat in deze notitie wordt bepleit: een effectieve inzet van bestaande middelen voor maximaal resultaat. Voorbeelden uit andere gemeenten laten zien op welke wijze dergelijke samenwerking bijdraagt aan een effectief veiligheidsbeleid dat een einde maakt aan drugs- en dealeroverlast in woonwijken.

2. Casuïstiek

Aan de hand van drie concrete voorbeelden willen we de soorten overlast waar bewoners mee worden geconfronteerd bespreken. Het gaat in alle gevallen om drugs- en dealeroverlast in de directe woonomgeving, waardoor het woongenot van deze bewoners enorm wordt aangetast. Het bezoek van een bewoonster uit de Baarsjes aan het PvdA Ombudsteam Amsterdam West dat wordt beschreven in de eerste casus vormt, zoals gezegd, de directe aanleiding voor deze notitie. Haar verhaal is schrijnend en staat helaas niet op zichzelf.

Casus A

Mevrouw A. vertelt het verhaal dat zij is geboren in de Baarsjes en al veertig jaar in dezelfde woning woont. De laatste vijf jaar is ze compleet radeloos: in de woning boven haar woont een drugsdealer en de enige periode dat mevrouw A. rust heeft is als de drugsdealer van een gedwongen vakantie in de gevangenis geniet. Dag in dag uit heeft ze ellende van een bovenbuurman die zich volstrekt asociaal gedraagt en wiens klanten zich, voor zover dat mogelijk is, nog asociaal gedragen. Ze vertelt hoe verkoper en kopers schreeuwen, ruzie maken en soms zelfs vechten. En over kopers die verkeerd aanbellen en schreeuwen in het trappenhuis. De lijst met klachten is lang en iedereen van het Ombudsteam snapt hoe zeer mevrouw A. lijdt onder de ontstane situatie. Het team krijgt echter last van plaatsvervangende schaamte als zij horen dat mevrouw A. al jarenlang de deur plat loopt bij de instanties. Het stadsdeel weet ervan, de woningbouwvereniging is op de hoogte en de politie en het meldpunt Zorg en Overlast verwerken melding na melding. Toch gebeurt er nog altijd niets waar mevrouw A. iets aan heeft.

Casus B

Op een door het stadsdeel georganiseerde avond over veiligheid meldt een bewoner geëmotioneerd dat de buurt bijzonder veel last heeft van 3 drugspannen in de Orteliussstraat [zie ook het Parool van vrijdag 27 april, blz. 12]. De bewoner stelt: "iedereen weet ervan, maar niemand doet iets". De stadsdeelvoorzitter kent de situatie inderdaad en spreekt haar begrip uit over de onvrede. Ook zij vindt dat het te lang duurt. Volgens de op de vergadering aanwezige buurtregisseur kan het oplossen van deze overlast wel een traject van een jaar zijn. Want, zo stelt ze: "we willen de daders ook strafrechtelijk vervolgen en dat kost tijd, veel tijd".

Casus C

Tijdens een canvasactie in de Kolenkit vertelt een bewoner hoe zij de week ervoor met stel en sprong uit haar huis had moeten verlaten. Een hennepplantage in de bovengelegen woning had een zeer brandgevaarlijke situatie gecreëerd en haar veiligheid zou gevaar lopen als ze langer bleef.

Het zijn dit soort zaken waar de PvdA Amsterdam West een einde aan wil maken. Met deze notitie willen we niet pretenderen een oplossing te hebben voor alle overlast in de buurt. Evenmin willen we pleiten voor een Amsterdamse variant op de – onwinbare – 'War on Drugs'. Waar het ons om gaat is dat er een onvoorwaardelijke keuze moet worden gemaakt vóór de goedwillende bewoner. Op het moment dat deze bewoners dusdanig ernstig in hun woongenot – en dus in hun leven – worden gestoord, dan is het tijd om de krachten te bundelen en de overlast aan te pakken.

3. Beschrijving mogelijkheden en toepassing in de praktijk elders.

Er bestaan reeds diverse mogelijkheden om drugs- en dealeroverlast in en om woningen aan te pakken. De roep dat 'de politie' of 'de gemeente' te weinig kan doen in dergelijke situaties, komt voor een groot deel voort uit een gebrek aan kennis over deze mogelijkheden. De wetgevers in Nederland hebben in het verleden hierover reeds belangrijke keuze gemaakt – soms met verstrekken gevolgen voor privacy. Er bestaan dus voldoende wettelijke middelen voor handhaving. Hieronder presenteren we een greep uit deze middelen:

Wet Bibob. Deze wet richt zich op het voorkomen van misbruik van subsidies en vergunningen door criminele organisaties en is daardoor alleen van toepassing op vergunningsplichtige panden. Een Bibob-procedure wordt gestart verzoek van de gemeente en alleen wanneer deze het vermoeden heeft dat er gronden zijn om de eigenaar geen vergunning te verlenen. Wel heeft het Openbaar Ministerie de mogelijkheid om gemeenten te tippen en hen te wijzen op mogelijke vermenging van onder- en bovenwereld. Het is mogelijk dat als bijeffect van de wet overlastgevend veelplegers worden geweerd, wanneer via de procedure blijkt dat het vermoeden terecht is geweest.

Uitspraak van het Gerechtshof Amsterdam:
"Het hof stelt voorop dat het exploiteren van een hennepplantage als de onderhavige in een als woonruimte verhuurde onroerende zaak, gelet op de omvang en het bedrijfsmatig karakter daarvan en de daaraan in het algemeen verbonden risico's, een tekortkoming in de nakoming van de verplichtingen van de huurder oplevert, die in beginsel ontbinding van de huurovereenkomst rechtvaardigt. Dat wordt slechts anders, indien de tekortkoming van zodanige aard of geringe betekenis is, dat ontbinding niet behoort plaats te vinden. Daarbij dienen mede de belangen van partijen tegen elkaar afgewogen te worden."

[LJN: BA4355, 1099/06]

Wanprestatie clause in het huurcontract. In elk standaard huurcontract is de clause opgenomen dat de huurder geen overlast mag veroorzaken en dat de woning als woning gebruikt moet worden. Met deze bepaling in de hand kunnen woningbouwcorporaties huurcontracten beëindigen. In de rechtspraak zijn hier vele voorbeelden voor aan te wijzen.

APV (in combinatie met artikel 172-3 Gemeentewet). Als er sprake is van verstoring van de openbare orde in een specifiek gebied kan de burgemeester een tijdelijk gebiedsverbod opleggen

aan specifieke personen – mits het verbod direct verband houdt met de verstoring. De Dealeroverlastgebieden die door de burgemeester kunnen worden aangewezen [*zie hoofdstuk 4*] zijn hier een goed voorbeeld van.

Artikel 174a Gemeentewet. Dit artikel geeft de burgemeester de bevoegdheid om een woning of anderszins niet publiekelijk toegankelijk lokaal te sluiten wanneer er sprake is van een (ernstige) verstoring van de openbare orde. Om deze ernstige verstoring te kunnen aantonen is vrijwel altijd uitvoerige dossieropbouw nodig.

Artikel 13b Opiumwet, ook wel bekend als de wet Damocles. Dit artikel is hét juridisch instrument om op te treden tegen illegale verkooppunten van verdovende middelen. Op grond van dit artikel kan de burgemeester overgaan tot onmiddellijke sluiting van een pand wanneer er drugs worden verstrekt, verhandeld of daartoe aanwezig zijn. Dit laatste is belangrijk: het is niet noodzakelijk dat er daadwerkelijk drugshandel of – verkoop wordt geconstateerd. De aanwezigheid van een handelshoeveelheid drugs is voldoende om het betreffende pand te sluiten. Er is sprake van een handelshoeveelheid

drugs wanneer de hoeveelheid groter is dan de (gedoogde) gebruikershoeveelheden: 0,5 gram harddrugs en 5 gram softdrugs. Artikel 13b is toepasbaar op zowel publiek toegankelijke lokalen (winkels, cafés) als niet publiek toegankelijke lokalen (loodsen, bedrijfsruimten) en woningen. Uit een recente uitspraak van de rechtbank van Roermond¹ blijkt dat het niet kan worden ingezet voor sluiting van een woning waarin een hennepkwekerij² is gevestigd.

Naast deze wettelijke mogelijkheden kan het ook effectief zijn de Belastingdienst onderzoek te laten doen naar het belasten van inkomsten die zijn verkregen uit de drugsverkoop. Wanneer er sprake is van een uitkering kan de Sociale Recherche eveneens onderzoeken of de toekenning van de uitkering nog altijd rechtmatig is. Uit het voorbeeld van Almelo blijkt dat met name een gecoördineerde inzet van middelen – voor elk geval gezamenlijk te bepalen welk middel door wie wordt ingezet – grote kansen biedt. In andere Nederlandse gemeenten zijn diverse andere voorbeelden aan te wijzen van partnerprogramma's die op deze manier gebruik maken van reeds bestaande wettelijke mogelijkheden. Deze programma's verschillen in reikwijdte en omvang, maar in de meeste gevallen is wel sprake van een structureel gecoördineerde aanpak.

Meldpunt

Veel gemeenten – waaronder Nijmegen en Delfshaven – hebben (generieke) meldpunten voor drugsoverlast. De werkwijze van deze meldpunten verschilt niet veel: klachten worden geregistreerd en besproken met partners bij de politie en andere veiligheidsdiensten, waarna bepaald wordt of en zo ja, welke acties er plaatsvinden.

Samenwerking

In Maastricht is een 'Flexteam' werkzaam voor diverse soorten overlast. Dit Flexteam bestaat uit specialisten van o.a. bouw- en woningtoezicht, de bevolkingsadministratie en politie en werkt nauw samen met woningcorporaties, het Veiligheidshuis en de GGD. Ook Zeeuws-Vlaanderen, Roosendaal en Bergen op Zoom kennen een dergelijke bestuurlijke aanpak, respectievelijk 'Houdgreep' en 'Courage'. Het project Courage in Roosendaal en Bergen op Zoom richtte zich in eerste instantie op overlast van drugstoeristen, maar de focus is inmiddels verschoven naar drugshandel en hennepsteelt. Het team van 12 mannen en vrouwen bij de politie werkt nauw samen met het Openbaar Ministerie, het Veiligheidshuis, de Belastingdienst, justitie, jeugdzorg, woningcorporaties en energiebedrijven.

Succesvolle toepassing van Damocles maatregel:

In Almelo zorgde een gezin met een drugsverslaafde, dealende vader en een moeder met een verstandelijke beperking voor veel overlast. Als informele leider in de buurt trok het gezin de straat mee in de overlast waardoor de buurt bijna een 'no-go' gebied werd. In een vanuit het Veiligheidshuis gecoördineerde 'ketenaanpak' met het RIEC, de gemeente, (jeugd)zorg, politie en justitie werd op basis van artikel 13b overgegaan tot onmiddellijke sluiting van de woning. Dit gebeurde met groot politievertoon. De man werd aangehouden en de beide kinderen onder gesteld van Bureau Jeugdzorg, en werden opgevangen door de grootmoeder.

Uiteindelijk heeft de moeder zorg geaccepteerd (voorwaarde om haar kinderen weer te zien) en is de vader naar een afkickkliniek gegaan. Het gezin kreeg een nieuw huis aangeboden in een andere wijk met 'zorg achter de voordeur'. Het bijeffect van deze actie was dat de rest van de buurt uit eigen beweging bij de bijstand meldde samenwonend te zijn (bijstandsfraude) en dat ook de aanmeldingen bij de Kamer van Koophandel omhoog schoten (zwart werken).

¹ LJN BP6668, Awb 11/212. Uit de uitspraak blijkt overigens dat artikel 97 van de Woningwet wel mogelijkheden biedt voor pandsluiting in geval van hennepsteelt.

² Voor de aanpak van hennepkwekerijen zullen we inzetten op een hennepconvenant waarin afspraken worden gemaakt over de directe ontbinding van de huurovereenkomst.

Hennepconvenant

In diverse gemeenten zijn zogenaamde hennepconvenanten gesloten. In het hennepconvenant Noord Holland Noord hebben 26 gemeenten afspraken gemaakt met o.a. het Openbaar Ministerie, de regiopolitie, de sociale recherche, woningcorporaties, het energiebedrijf, UWV en de Belastingdienst over de bestrijding van hennepplantages.

Doel van de samenwerking, zoals vermeld in de aanhef van het convenant, is het “in onderlinge afstemming en in gezamenlijkheid nemen van preventieve en repressieve maatregelen, die ertoe leiden dat gevaarlijke situaties worden beëindigd [...]”³. De taken van iedere convenantpartner worden in de rest van het document uiteengezet en variëren van strafrechtelijke vervolging door het OM tot het fiscaal belasten door de Belastingdienst. Alle maatregelen worden genomen op basis van gezamenlijk verzamelde en onderling uitgewisselde informatie.

Bestuurskundige bij de politie

Politie en justitie zijn in de hoofdzaak verantwoordelijk voor de bestrijding van criminaliteit. Door maatschappelijke en economische veranderingen zijn echter nieuwe vormen van criminaliteit ontstaan die politie en justitie niet alleen kunnen voorkomen of aanpakken. Als resultaat van het programma ‘Financieel Economische Criminaliteit’ hebben zeven pilotkorpsen extra deskundigheid aangetrokken⁴, waaronder bestuurskundigen. De politie meldt dat binnenkort in alle politieregio’s een bestuurskundige komt te werken die kijkt naar de bestuurlijke mogelijkheden om een veiligheidsprobleem aan te pakken.

Een bestuurskundige bij de politie biedt kansen voor een gecoördineerde bestuurs- en strafrechtelijke aanpak van criminaliteit. Ondanks reeds bestaande afspraken zal de uitwisseling van informatie altijd op basis van een ‘*need to know*’ principe gebeuren. Juist een bestuurskundige kan beoordelen in welke gevallen het delen van informatie noodzakelijk is. Een bestuurskundige kan bovendien de informatie snel inbrengen bij de gemeente en andere (bestuurlijke) partners en hen vragen om specifieke maatregelen toe te passen.

³ [...] criminele activiteiten met betrekking tot hennepkwekerijen worden voorkomen en bestreden, de leefbaarheid in de betreffende straten en buurten verbetert, gevoelens van onveiligheid worden weggenomen, het oneigenlijke gebruik van woonruimte, het oneigenlijk gebruik van uitkeringen, het illegaal aftappen van elektriciteit en belastingfraude in dit kader wordt tegengegaan en een breed palet van sancties en maatregelen wordt toegepast op de teler.”

⁴ Het gaat hier om de korpsen: Kennemerland, Utrecht, IJsselland, Gelderland-Midden, Flevoland, Hollands-Midden en Midden- en West-Brabant. Binnen de zeven korpsen zijn ruim 100 zij-instromers aangenomen: financieel-economisch experts, informatieanalisten en bestuurskundigen. Inmiddels is ook in de politieregio Rotterdam-Rijnmond een bestuurskundige werkzaam.

4. Toegepaste maatregelen in Amsterdam

Het is niet onze bedoeling om hier een complete beschrijving te geven van wat er in Amsterdam gebeurt om drugs- en dealeroverlast terug te dringen. Op allerlei niveaus vindt op regelmatige basis driehoeksoverleg plaats. Vanuit de hierboven besproken pilot 'Finaniceel Economische Criminaliteit' is bij het politiekorps Amsterdam Amstelland nog geen bestuurskundige werkzaam. Ook is er in Amsterdam geen hennepconvenant en zijn er, los van het driehoeksoverleg, nauwelijks gestructureerde overleggen⁵ met alle partners waarbij per casus wordt besloten welk instrument wordt ingezet.

Er zijn in Amsterdam diverse loketten van het Meldpunt Zorg en Overlast. Bewoners die last hebben van extreme overlast en niet in staat zijn dit zelf op te lossen kunnen bij het Meldpunt terecht. Het Meldpunt zoekt vervolgens samen met hulpverleners en politie naar een oplossing en zorgt ervoor dat bewoners "niet van het ene loket naar het andere gestuurd [worden]." Dit gebeurt door het onderbrengen van overlastmeldingen bij de juiste instantie ondergebracht en het coördineren van vervolgacties. Uit casus A wordt duidelijk dat uitwerking hiervan niet altijd optimaal verloopt. Bovendien, zo blijkt ook uit de lijst van samenwerkingspartners⁶, ligt de nadruk bij het meldpunt vooral op de zorgcomponent.

In een aantal delen van de stad zijn er een specifieke maatregelen met betrekking tot drugs- en dealeroverlast die opvallen:

- **Drugsoverlasttelefoon** in het stadsdeel Centrum. Sinds februari 2012 is er een speciaal telefoonnummer voor drugsoverlast, waarbij bewoners direct contact kunnen krijgen met de dienstdoende agent.
- **Dealer Overlastgebieden.** Sinds 2009 kan de burgemeester via een herziening van de APV bepaalde gebieden aanwijzen als Dealer Overlastgebieden. De maatregel richt zich specifiek op (nep)dopedeaars die, wanneer ze worden betrapt, een gebiedsverbod kunnen krijgen opgelegd. Afhankelijk van de antecedenten van de dealer geldt dit verbod voor een periode van 24 uur tot wel 6 maanden. De VVD Amsterdam heeft een voorstel aangekondigd om een dealer via deze maatregel de toegang tot de gehele stad te ontfeggen.
- **Screening kandidaat-huurders.** In de Dichtersbuurt in Nieuw-West is in maart 2011 een proef gestart waarbij kandidaat-huurders op verzoek van Eigen Haard werden gescreend op drugsgelateerde antecedenten. Wanneer uit politiegegevens zou blijken dat de huurder in de voorgaande twee jaar betrokken was bij drugshandel of -overlast, dan werd de woning niet toegewezen, zelfs al voldeed de huurder aan alle voorwaarden. De proef heeft een jaar gelopen en zal in het najaar van 2012 geëvalueerd worden. In Den Bosch is eerder een vergelijkbaar initiatief geweest; daarbij werden kandidaat-huurders echter alleen gescreend op eerder veroorzaakte overlast in een corporatiewoning.

⁵ In stadsdeel Centrum is sprake van een wekelijks APV-overleg waarin veelplegende overlastgevers op casusniveau besproken worden. Het doel van dit overleg is om vervolgstappen te formuleren die de overlastgevende persoon moeten doen stoppen.

⁶ Stadsdeel, GGD, politie, GGZ-instellingen, maatschappelijk werk, verslavingszorg en thuiszorg.

5. Visie PvdA Amsterdam West

Uit de beschrijving in hoofdstuk 3 blijkt al dat het huidige rechtsstelsel veel middelen biedt. De politie heeft mogelijkheden op het gebied van het strafrecht, de gemeente op het gebied van bestuursrecht en de woningbouwvereniging op het gebied van het civiele recht. Ook andere partijen als de belastingdienst en het UWV kunnen worden ingezet bij de aanpak van drugs- en dealeroverlast. Aan de hand van de eerder aangehaalde casussen zullen we hieronder een overzicht geven van het soort oplossingen dat de PvdA Amsterdam West per geval voor ogen heeft.

Casus A

In de situatie die we willen creëren zou het stadsdeel jaren geleden al aan de bel hebben getrokken op basis van de signalen die via het meldpunt Zorg en Overlast zijn binnengekomen. Hetzelfde geldt voor de politie, de buurtregisseur en de woningbouwvereniging. Het kan gewoon niet zo zijn dat mevrouw A. bij iedere instantie te horen krijgt ‘daar gaan wij niet over mevrouw.’ Zij moet er juist op kunnen vertrouwen dat er een oplossing komt: ‘we gaan er mee aan de slag en u hoort binnen korte tijd van ons of van onze partners!’.

Hoe ziet dit er dan uit? Ervan uitgaande dat mevrouw A. zich in eerste instantie tot het meldpunt Zorg en Overlast wendt verwachten we van het stadsdeel dat deze de casus inbrengt in het periodiek (driehoeks)overleg. De politie zal deze informatie vervolgens serieus gaan onderzoeken. In tegenstelling tot wat de buurtregisseur aan mevrouw heeft meegedeeld hoeft dit geen kwestie te zijn van maanden observeren: de politie kan relatief snel bevestigen of er een redelijk vermoeden bestaat dat er wordt gedeald. Op basis daarvan kan beoordeeld worden of er aanleiding is om door te Rechercheren en om bijvoorbeeld specifiek op zoek te gaan naar een handelshoeveelheid drugs.

Dit is niet alleen nodig vanwege de strafrechtelijke kant van zaken, maar met name om een einde te maken aan de overlast. Op deze manier wordt het stadsdeel – specifiek de stadsdeelvoorzitter – in staat gesteld om op basis van artikel 13b van de Opiumwet in te grijpen. Voor het uitoefenen van bestuursdwang aan de hand van de Damocles maatregel is het immers niet nodig om de overlast via uitvoerige dossieropbouw aan te tonen. Omdat het aantreffen van een handelshoeveelheid drugs voldoende is, is artikel 13b in dit geval vele malen effectiever is dan artikel 174a van de Gemeentewet.

Het is hierbij cruciaal dat gemeente, politie en het Openbaar Ministerie afspraken maken over de benodigde informatieverstrekking. Een andere optie is dat er gebruik wordt gemaakt van (reeds bestaande) overlastgegevens. Politie, stadsdeel (meldpunten) en woningbouwcorporatie kunnen de informatie bundelen en eventueel actief ophalen. Uit het Parool van 27 april blijkt dat dit met betrekking tot drugspanden in de Orteliusstraat al is gebeurd: “Stadgenoot heeft in de buurt klachtenformulieren verspreid.” Ook bij de casus van mevrouw A. zou dit een slimme zet zijn, aangezien de kans groot is dat zij niet de enige is in de buurt die overlast ervaart. Wanneer er een door de burgemeester opgelegde sluiting op grond van artikel 13b van de Opiumwet heeft plaatsgevonden kan de woningbouwcorporatie het huurcontract buitengerechtelijk ontbinden.

Casus B

Het verhaal van de buurtbewoner maakt duidelijk dat er veel beter naar de bewoners moet worden geluisterd. Het is simpelweg niet te verkopen dat iedereen in de buurt de drugspannen kan aanwijzen maar dat er (ogenschijnlijk) niets met de informatie gebeurt. Bewoners hebben juist een essentiële rol als de ogen en oren van de buurt. Om 'beter luisteren' geen holle frase te laten zijn kan bijvoorbeeld worden afgesproken 'overlast' te bespreken als vast punt bij het bewonersoverleg. De daarbij aanwezige buurtcoördinator en/of buurtregisseur meldt vervolgens de informatie bij de verschillende veiligheidspartners. Met deze informatie kan de politie op haar beurt vervolgens besluiten of deze startinformatie voldoende aanleiding geeft voor het instellen van een strafrechtelijk onderzoek en de hiervoor beschreven aanpak.

Casus C

Wat ons betreft is de aanpak van deze casus heel simpel. Wanneer iemand wordt betrappt op het exploiteren van een hennepplantage, is een (nog af te sluiten) hennepconvenant dé manier om een einde te brengen aan de situatie. In dit hennepconvenant worden afspraken gemaakt met alle betrokken partijen, waaronder de woningcorporatie, over de voorwaarden voor directe ontbinding van het huurcontract. In het geval van een acuut brandgevaarlijke situatie moet bovendien worden gezorgd voor goede opvang van directe omwonenden. Het mag niet gebeuren dat zij ongewild de dupe worden van de misdragingen van hun burens.

In het algemeen geldt dat – in tegenstelling tot het voorbeeld uit Hengelo – het verre van vanzelfsprekend moet zijn dat overtreders na huisuitzetting mogen rekenen op een gespreid bedje in een andere woning. Ook voor iemand die geheel buiten zijn schuld op straat komt te staan in bijvoorbeeld een echtscheidingssituatie treft het stadsdeel geen voorzieningen. Wanneer er (jonge) kinderen betrokken zijn zal extra zorgvuldig gehandeld moeten worden door de betreffende instanties.

Bij andere instanties hoeft evenmin coulançe te worden getoond. Wanneer bijvoorbeeld uit onderzoek van de UWV blijkt dat de persoon die dealt of een hennepplantage exploiteert een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangt, dan mag de persoon in kwestie direct worden opgeroepen voor een herkeuring. Kennelijk is hij of zij dan toch in staat arbeid te verrichten.

6. PvdA pakt dealeroverlast aan!

Zero tolerance voor daders en een snelle, effectieve en gecoördineerde aanpak om een einde te maken aan de overlast voor buurtbewoners. Dat is de aanpak die de PvdA Amsterdam West voor ogen heeft. De combinatie van mogelijkheden maakt dat van geval tot geval bekeken moet worden welk instrument door wie wordt ingezet. De Amsterdamse bestuurlijke structuur biedt hiertoe bij uitstek de juiste mogelijkheden.

Verdubbeling van bestaande overlegstructuren moet hierbij zoveel mogelijk worden vermeden. Met het oog op hun huidige taken kan de regierol bij het Meldpunt Zorg en Overlast worden neergelegd. Vanwege de nadruk op de zorgcomponent ligt het echter niet voor de hand om het loket een verdere rol te geven bij de overlastbestrijding. Daar heeft men de instrumenten niet voor! Wel kan het loket haar signalerende rol verder oppakken en zorg dragen dat de signalen inderdaad terecht komen bij die instelling die ermee aan de slag moet. Omdat dit niet altijd dezelfde instanties zullen zijn, zal dit in de praktijk degene zijn die de regierol in handen heeft. Vanwege de nadruk op de strafrechtelijke- en veiligheidsaspecten van de dealeroverlast en de noodzaak van een gestructureerde aanpak per casus is goed voor te stellen dat het Veiligheidshuis deze rol op zich neemt.

Concreet zet de PvdA in West in op realisatie van de volgende punten:

- a) Een verbod op de instelling “daar gaan wij niet over”.
- b) Afspraken tussen het stadsdeel, de politie en woningcorporatie om gezamenlijk te kiezen voor de goedwillende bewoner en drugsdealers structureel uit de panden te zetten.
- c) Het instellen van een periodiek overleg waarin actief informatie wordt gedeeld over drugspanden.
- d) Nog voor de zomer van 2012 een plan van aanpak dat tot doel heeft deze samenwerking van de grond te krijgen.
- e) Omdat de eerste klap een daalder waard is direct beginnen met het opstellen van een lijst met 25 panden die in aanmerking komen voor een gecombineerde aanpak. In West slaan we met een vuist en niet met een vinger. We willen dat deze panden voor het eind van het jaar drugsvrij zijn.
- f) Veiligheid en overlast in de buurt als vast agendapunt bij elk bewonersoverleg. De buurtcoördinator en de buurtregisseur worden geacht hierbij aanwezig te zijn om de juiste signalen op te vangen.
- g) Inzet op een door de stadsdelen of de centrale stad geïnitieerd hennepconvenant. Mensen die een hennepplantage in hun sociale huurwoning hebben zijn hun woning kwijt.
- h) Zorg voor een aanpak op het niveau waar dat het meest effectief is. Als dit op niveau van de centrale stad is, dan wordt het initiatief genomen om de overlast op dat niveau aan te pakken. Bijvoorbeeld bij een hennepconvenant zal het gemakkelijker zijn de centrale stad deze afspraken te laten sturen.

Bijlage 1: Motie dealeroverlast in en om woningen

Constaterende dat

- In West meerdere casussen bekend zijn waarbij bewoners veel overlast ervaren vanwege drugshandel uit (buur)woningen, waaronder de drie panden in de Orteliussstraat waarover in het Parool van 27 april werd bericht;
- Er diverse strafrechtelijke maar ook bestuursrechtelijke en civielrechtelijke mogelijkheden zijn om dergelijke drugs- en dealeroverlast effectief aan te pakken;
- Op basis van artikel 13b van de Opiumwet de burgemeester bevoegd is om bestuursdwang op te leggen en over te gaan op onmiddellijke sluiting van een woning of ander lokaal waar een handelshoeveelheid drugs wordt aangetroffen;
- Van een handelshoeveelheid drugs al sprake is bij de (zeer) geringe hoeveelheid van 0,5 gram harddrugs en 5 gram softdrugs;

Overwegende dat

- Bewoners de ogen en oren zijn van een buurt;
- Politie en justitie ten principiële verantwoordelijk zijn voor de bestrijding van criminaliteit;
- Nieuwe vormen van criminaliteit die zijn ontstaan door maatschappelijke en economische veranderingen niet langer effectief kunnen worden bestreden door politie en justitie alleen;

Voorts van mening zijnde dat

- Voorkomen moet worden dat bewoners die overlast melden van het kastje naar de muur worden gestuurd met de mededeling “daar gaan wij niet over”;
- In het geval van ernstige drugs- en dealeroverlast een onomwonden keuze gemaakt dient te worden vóór de goedwillende bewoners die worden verstoord in hun woongenot;
- Een gecoördineerde bestuurs- en strafrechtelijke aanpak van drugs- en dealeroverlast nodig is;
- In het geval van drugs- en dealeroverlast artikel 13b van de Opiumwet vele malen effectiever is dan de aanpak van overlast via artikel 174a van de gemeentewet (Victoria), waar uitvoerige dossieropbouw voor is vereist;
- De handel in harddrugs doorgaans grotere veiligheids- en gezondheidsrisico's met zich mee brengt dan de handel in softdrugs;

Gezien

- De notitie “Dealers de deur wijzen” van de PvdA fractie

Draagt het dagelijks bestuur op

- Beleidsregels te ontwikkelen die het kader stellen waarbinnen op basis van artikel 13b van de Opiumwet structureel kan worden opgetreden tegen drugsdealers;
- In de ontwikkeling en uitvoering van dit beleid samen op te trekken met politie, justitie, woningbouwcorporatie en andere relevante (handhavings)partners zoals het meldpunt Zorg en Wonen, Jeugdzorg en het Veiligheidshuis;
- Met deze partners een heldere taakverdeling vast te leggen en afspraken te maken over informatieverstrekking, bijvoorbeeld via een handhavingmatrix

waarin concrete acties benoemd worden in het geval van een overtreding of signalen uit de buurt en hierbij aan te sturen op een geïntegreerde inzet van strafrechtelijke, bestuursrechtelijke en (indien van toepassing) civielrechtelijke middelen;

- De raad te informeren wanneer er sprake blijkt te zijn van tegenstrijdige regelgeving die een partner belemmert in de uitvoering van diens taken;
- In deze taakverdeling onderscheid te maken tussen hard- en softdrugs;
- Een periodiek (drugs)overleg in te stellen waar informatie over drugspanden actief wordt ingebracht;
- Een lijst op te stellen met 25 panden in het stadsdeel die in aanmerking komen voor een gecombineerde vuistslag van de (lange) arm van de wet;
- Een plan van aanpak op te stellen dat tot doel heeft deze samenwerking van de grond te krijgen ;
- Veiligheid en overlast in de buurt als vast agendapunt bij elk bewonersoverleg te bespreken in aanwezigheid van de aanwezige buurtcoördinator en buurtregisseur;
- Op stedelijk niveau in te zetten op een stadsbreed hennepconvenant, zodat in het geval van een hennepplantage in sociale huurwoning de huurder zijn huis kwijt is en niet de onderburen;
- Zorg te dragen voor een aanpak op het meest effectieve niveau.

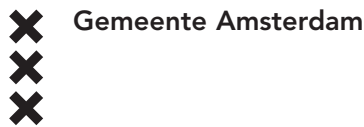
En gaat over tot de orde van de dag,

PvdA

Erik de Groot

Bijlage 2: Juridisch kader

Aanwijzingsbesluit dealeroverlastgebieden

Kennisgeving

Aanwijzingsbesluit dealeroverlastgebieden

De burgemeester van Amsterdam,

Overwegende:

De overlast van en rondom straathandel in harddrugs en/of daarop gelijkende middelen zoals nepdope en pillen, is in bepaalde gebieden van Amsterdam onaanvaardbaar hoog. In de periode 2005 tot en met 2008 heeft de politie Amsterdam 17.613 drugsincidenten geregistreerd. Ruim een kwart (26,6%) hiervan betreft het handelen in harddrugs, 28,9% betreft de handel in nep-dope.

Deze handel in harddrugs en nepdope draagt significant bij aan gevoelens van onveiligheid bij bewoners en ondernemers. Voor een belangrijk deel zijn de dealers die zich in die gebieden ophouden verantwoordelijk voor veel overlast. Het dealen gaat gepaard met intimidatie en geweld naar passanten, gebruikers en andere dealers. Er is een sterke verwevenheid tussen dealen, handel in nepdope, hosselen en straatroven. De straathandel drukt een negatieve stempel op het imago van de stad. De aanhoudende problematiek van straat-handel is ernstig en structureel van aard.

Deze aan dealen gerelateerde overlast en de ordeverstoringen in dit gebied hebben een dusdanig ernstige omvang dat het ordelijk verloop van het openbare leven ter plaatse in onvoldoende mate met gebruikmaking van andere handhavingmiddelen kan worden verzekerd.

In het belang van de openbare orde acht ik het noodzakelijk dat aan personen die in deze gebieden dealen in de zin van artikel 2.7 tweede lid van de Algemene Plaatselijke verordening (APV), een verwijderingbevel kan worden opgelegd.

Bij het opleggen van verwijderingbevelen is gebleken dat verwijderingbevelen van uitsluitend korte duur dealers er niet van weerhoudt zich bij voortdurend schuldig te blijven maken aan overtredingen van artikel 2.7 tweede lid APV. Daarom acht ik het noodzakelijk om in deze gebieden verwijderingbevelen voor de duur drie maanden op te kunnen leggen.

Uit de evaluatie verwijderingbevelen 2007 (deze evaluatie is gepubliceerd op www.eenveiligamsterdam.nl) blijkt dat het instrument verwijderingbevelen een niet te ontkennen bijdrage levert aan de reductie van overlast en criminaliteit in de overlastgebieden, dat de toepassing van het instrument verwijderingbevelen niet of nauwelijks ten koste gaat van de consumptie van medisch noodzakelijke zorg in en buiten het verwijderingsgebied en de (fysieke) gezondheid van de verwijderden geen schade toebrengt en dat het instrument verwijderingbevelen een effectief, zorgvuldig en verantwoord instrument is in de bestrijding van overlast en criminaliteit.

Bij het opleggen van verwijderingbevelen is het belang van een effectieve handhaving van de openbare orde enerzijds en de daarmee gepaard gaande mogelijke inperking van vrijheden anderzijds, door mij afgewogen. In deze afweging ben ik van oordeel dat aan het algemene belang om verstoring van de openbare orde te voorkomen meer gewicht dient te worden toegekend dan aan het belang van een overtreder van de in artikel 2.7 tweede lid APV genoemde strafbare gedraging om niet uit het gebied te kunnen worden verwijderd.

Gelet op artikel 2.8 eerste lid APV:

Besluit:

- I. aan te wijzen de hierna volgende vier gebieden waar de bevoegdheid op grond van artikel 2.9A APV kan worden uitgeoefend:

a. Dealeroverlastgebied 1.1 Amsterdam Centrum De Wallen:

Het gebied gelegen tussen de grenzen: Damrak – rechtlijn over de Dam – Rokin – Nieuwe Doelenstraat, de gehele Kloveniersburgwal – gehele Nieuwmarkt – gehele Geldersekaai – Prins Hendrikade in de richting Damrak.

b. Dealeroverlastgebied 3.1 Amsterdam Zuidoost Ganzepoort:

Alle openbare wegen en plaatsen gelegen in het gebied, begrensd: Vanaf het Strandvlietpad aan de oostzijde van de Elsrijkdreef, via de oostzijde van het einde van het perron van het metrostation Ganzenhoef en metrobaanvak, het niet met name genoemde voet/fietspad aan de zuidzijde van de parkeergarage Groeneveen, het voetpad gelegen aan de westzijde van de flat Groeneveen, het Annie Romeinplein en het Nellesteinpad, het Strandvlietpad tot aan de oostzijde van de Elsrijkdreef.

c. Dealeroverlastgebied 3.2 Amsterdam Zuidoost Flierbosdreef:

Alle openbare wegen en plaatsen gelegen in het gebied, begrensd: – Het Anton de Komplein incl. de trap naar de Bijlmerdreef, langs de gevel van het stadsdeelkantoor Zuidoost en het Bijlmersport Centrum. – Het Reigersbospad inclusief de brug over de "Singelgracht", tot aan de splitsing met het eerstvolgende pad naar rechts (naamloos). Dit pad tot aan het einde van de Singelgracht. – Terug naar de afrit, bij het CZO, aan de Flierbosdreef. – Vanaf de oprit CZO in een rechte lijn over de Flierbosdreef naar het parkeerdek Hofgeest. – De Flierbosdreef begrensd aan de westzijde (begroeiing) noordelijk tot aan de bushalte Hoogoord (tegenover het CZO). – Bij de bushalte het pad naar beneden tot het maaiveld en het het Gulden Kruispad. – Het Gulden Kruispad begrensd door de voorzijde van de flat Hoogoord (incl. garage Hoogoord). – Tot het Bijlmerpleinpad, naar rechts. – Vanaf het Bijlmerpleinpad, rechtsaf, onder de Hoogoorddreef het winkelcentrum de Amsterdamse Poort in (Bijlmerplein). – De winkelstraat tot aan het het "Kleine plein" op het WC de Amsterdamse Poort begrensd door de gevels van de winkels. – Dit gehele "Kleine plein" begrensd door de gevels van de winkels. – De aan dit schuin linkerzijde van dit "Kleine plein", liggende winkelstraat, tot aan de onderdoorgang van de Bijlmerdreef, begrensd door de gevels van winkels. Inclusief de aan deze winkelstraat gelegen opgang naar de woningen (t.o. Mac Donald). – De aan de schuin rechterzijde van dit "Kleine plein", liggende winkelstraat tot aan het Anton de Komplein, begrensd door de gevels van de winkels.

d. Dealeroverlastgebied 3.3 Amsterdam Oost-Watergraafsmeer Transvaal en Parooldriedhoek:

Alle openbare wegen en plaatsen met de daarin gelegen bruggen, alsmede in het gebied gelegen duikers, gelegen in het gebied begrensd door: Wibautstraat, Grensstraat, Burmandwarsstraat, Burmanstraat, Weesperzijde, Oetgenstraat, Oetgendwarsstraat, Eerste Oosterparkstraat, Vrolikstraat, Olmenweg, Populierenweg, Linnaeusstraat en de Ringvaart

II. te bepalen dat dit besluit wordt gepubliceerd in afdeling 3B van het Gemeenteblad;

III. te bepalen dat dit besluit in werking treedt op 1 oktober 2009.

Amsterdam, 24 september 2009,

De burgemeester voornoemd,
mr M.J. Cohen

Artikel 172 lid 3 Gemeentewet

3. De burgemeester is bevoegd bij verstoring van de openbare orde of bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, de bevelen te geven die noodzakelijk te achten zijn voor de handhaving van de openbare orde.

Artikel 174a Gemeentewet

1. De burgemeester kan besluiten een woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf te sluiten, indien door gedragingen in de woning of het lokaal of op het erf de openbare orde rond de woning, het lokaal of het erf wordt verstoord.
2. De in het eerste lid genoemde bevoegdheid komt de burgemeester eveneens toe in geval van ernstige vrees voor verstoring van de openbare orde op de grond dat de rechthebbende op de woning, het lokaal of het erf eerder een woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf op een zodanige wijze heeft gebruikt of doen gebruiken dat die woning, dat lokaal of dat erf op grond van het eerste lid is gesloten, en er aanwijzingen zijn dat betrokkene de woning, het lokaal of het erf ten aanzien waarvan hij rechthebbende is eveneens op een zodanige wijze zal gebruiken of doen gebruiken.
3. De burgemeester bepaalt in het besluit de duur van de sluiting. In geval van ernstige vrees voor herhaling van de verstoring van de openbare orde kan hij besluiten de duur van de sluiting tot een door hem te bepalen tijdstip te verlengen.
4. Bij de bekendmaking van het besluit worden belanghebbenden in de gelegenheid gesteld binnen een te stellen termijn maatregelen te treffen waardoor de verstoring van de openbare orde wordt beëindigd. De eerste volzin is niet van toepassing, indien voorafgaande bekendmaking in spoedeisende gevallen niet mogelijk is.
5. De artikelen 5:25 tot en met 5:28 van de Algemene wet bestuursrecht zijn van overeenkomstige toepassing. De burgemeester kan van de overtreder de ingevolge artikel 5:25 van de Algemene wet bestuursrecht verschuldigde kosten invorderen bij dwangbevel.

Artikel 13b Opiumwet – ‘Wet Damocles’

1. De burgemeester is bevoegd tot oplegging van een last onder bestuursdwang indien in woningen of lokalen dan wel in of op bij woningen of zodanige lokalen behorende erven een middel als bedoeld in lijst I of II wordt verkocht, afgeleverd of verstrekt dan wel daartoe aanwezig is.
2. Het eerste lid is niet van toepassing indien woningen, lokalen of erven als bedoeld in het eerste lid, gebruikt worden ter uitoefening van de artseneijverheidskunst, de geneeskunst, de tandheelkunst of de diergeneeskunde door onderscheidenlijk apothekers, artsen, tandartsen of dierenartsen.

Artikel 97 Woningwet

1. Indien overtreding van de bij of krachtens hoofdstuk I, II, III of IV gegeven voorschriften met betrekking tot de staat of het gebruik van een gebouw, open erf of terrein gepaard gaat met een bedreiging voor de leefbaarheid of een gevaar voor de veiligheid of de gezondheid, en er een klaarblijkelijk gevaar is op herhaling van de overtreding, kunnen burgemeester en wethouders besluiten dat gebouw, dat open erf of dat terrein te sluiten. De artikelen 5:24, vierde lid, en 5:25 tot en met 5:28 van de Algemene wet bestuursrecht zijn van overeenkomstige toepassing.
2. Burgemeester en wethouders bepalen in het besluit, bedoeld in het eerste lid, de duur van de sluiting.

Bijlage 3: Hennepconvenant Noord-Holland Noord

CONVENANT INTEGRALE AANPAK VAN HENNEPKWEKERIJEN

REGIO NOORD-HOLLAND NOORD

INLEIDING

Binnen de regio Noord-Holland Noord is veelvuldig sprake van aanwezigheid van hennepkwekerijen. Dit is strafbaar en levert daarnaast overlast en gevaarstelling op. Om deze ongewenste situatie effectief te kunnen aanpakken, is een integrale aanpak door verschillende organisaties noodzakelijk.

DE 9 PARTIJEN / CONVENANTPARTNERS:

- Alle 26 gemeenten in de regio Noord-Holland Noord
- Openbaar Ministerie, Arrondissementsparket Alkmaar
- Regiopolitie Noord-Holland Noord
- Sociale Recherche Noord-Holland Noord (ressorteert formeel onder de gemeente Alkmaar)
- Woningbouwcorporaties (Stichting Woonwaard Noord-Kennemerland is gemachtigd vertegenwoordiger van alle corporaties uit de regio NHN + één landelijke corporatie) + 2 gemeentelijke woningbedrijven van de gemeenten Koggenland en Opmeer
- Liander
- Belastingdienst Holland Noord
- Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV)
- PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland

OVERWEGENDE DAT:

- a) Er in de regio Noord-Holland Noord veelvuldig sprake is van aanwezigheid van hennepkwekerijen in woningen, woonwagens, schuren, bijgebouwen en (bedrijfs)hallen;
- b) Bewoners, huurders of eigenaren van woningen, woonwagens, schuren en (bedrijfs)hallen een deel van hun woning, woonwagen, schuur, bijgebouw, (bedrijfs)hal of de daarbij behorende opstallen gebruiken of doen of laten gebruiken voor de exploitatie van een hennepkwekerij ter plaatse, dan wel een deel van hun woning, woonwagen, schuur, (bedrijfs)hal of de daarbij behorende opstallen al dan niet tegen betaling ter beschikking stellen aan derden, teneinde die derden de mogelijkheid te bieden, al dan niet in opdracht, ter plaatse een hennepkwekerij te exploiteren;
- c) Het (doen of laten) exploiteren van een hennepkwekerij strafbaar is, overlast en gevaarstelling (veelal in de vorm van brandgevaar) veroorzaakt, het woon- en leefklimaat van de omgeving en het veiligheidsgevoel van omwonenden aantast;
- d) Het (doen of laten) exploiteren van een hennepkwekerij veelal gepaard gaat met andere strafbare feiten zoals diefstal van elektriciteit, belastingontduiking, uitkeringsfraude en het in gevaar brengen van de omgeving;
- e) Deze criminele activiteiten schadelijk zijn voor de rechtsorde, de samenleving, de leefbaarheid in de (woon)omgeving, het woningaanbod, de openbare orde en veiligheid en het maatschappelijk aanzien van de gemeente.
- f) Op 19 december 2008 is een Kaderconvenant Integrale Overheidshandhaving getekend (looptijd 1 januari 2009 - 1 januari 2013). Binnen dat kader is de integrale aanpak van hennepkwekerijen tussen overheidspartijen geborgd. Voor deelname van overige partners is dit convenant integrale aanpak hennepkwekerijen noodzakelijk. In relatie tot private partners is de Belastingdienst gehouden aan de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR), de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB), de Invorderingswet 1990 en de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP). De FIOD-ECD is daarbij bovendien gehouden aan de Wet Politiegegevens.

ALGEMENE DOELSTELLING EN GEGEVENSUITWISSELING:

- a) Om de ongewenste situatie ten aanzien van illegale hennepkwekerijen in al haar facetten goed te kunnen aanpakken, is een integrale aanpak door verschillende handhavers en organisaties noodzakelijk. Hiervoor is een goede samenwerking en informatie-uitwisseling nodig.
- b) Doel van de samenwerking is het in onderlinge afstemming en in gezamenlijkheid nemen van preventieve en repressieve maatregelen, die ertoe leiden dat gevaarlijke situaties worden beëindigd, criminele activiteiten met betrekking tot hennepkwekerijen worden voorkomen en bestreden, de leefbaarheid in de betreffende straten en buurten verbetert, gevoelens van onveiligheid worden weggenomen, het oneigenlijke gebruik van woonruimte, het oneigenlijk gebruik van uitkeringen, het illegaal aftappen van elektriciteit en belastingfraude in dit kader wordt tegengegaan en een breed palet van sancties en maatregelen wordt toegepast op de teler. Hierbij heeft iedere convenantpartner zijn eigen taak.
- c) Het is voor een effectieve samenwerking tussen de convenantpartners noodzakelijk om persoonsgegevens, zoals bedoeld in artikel 1, onder a, van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp), te verwerken of te verstrekken.
- d) Het is toegestaan persoonsgegevens te verwerken, indien de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak door het desbetreffende bestuursorgaan dan wel het bestuursorgaan waaraan de gegevens worden verstrekt, danwel indien de gegevensverstrekking noodzakelijk is voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de verantwoordelijke of van een derde aan wie de gegevens worden verstrekt, tenzij het belang of de fundamentele rechten en vrijheden van betrokkene, in het bijzonder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer prevaleert (artikel 8, onder e en f van de Wbp).
- e) De verwerking van persoonsgegevens mag slechts plaatsvinden nadat de verwerking is gemeld bij het College bescherming persoonsgegevens (artikel 27 e.v. van de Wbp).
- f) Het is toegestaan om persoonsgegevens uit politieregisters te verstrekken voor zover dit bij of krachtens de Wet politiegegevens (Wpolg) is geregeld (art 7 en 20 Wpolg en artikel 4:5 Besluit Besluit politiegegevens).
- g) Van speciale betekenis is artikel 7 Wpolg dat de geheimhoudingsplicht bevat.

KOMEN HET VOLGENDE OVEREEN:

I. ALGEMEEN

1) Samenwerking

- a) De samenwerking tussen de convenantpartners bestaat uit een consequente en actieve deelname aan de integrale aanpak van de hennepcultuur, het nemen van voortvarende op elkaar afgestemde maatregelen en acties ten aanzien van bewoners, gebruikers van woningen, woonwagens, schuren, bijgebouwen en (bedrijfs)hallen waarin zich hennepkwekerijen bevinden, alsmede van eigenaren die hetzij zelf, hetzij door anderen hun woning etc. voor dit doel (doen of laten) gebruiken en voorts het elkaar (binnen de wettelijke kaders) informeren over (vermoedens van) strafbare feiten en te nemen en genomen maatregelen.
- b) De convenantpartners verplichten zich tot elkaar om de in dit convenant neergelegde rechten en verplichtingen, met inachtneming van de doelstelling van dit convenant en met behoud van ieders eigen verantwoordelijkheden en alle geldende wettelijke bepalingen, naar vermogen uit te voeren en na te leven.
- c) Wijzigingen of aanvullingen ten aanzien van dit convenant dienen door alle convenantpartners schriftelijk te worden bekrachtigd.

2) Definities

Onder een hennepkwekerij wordt in dit convenant verstaan: een inrichting van welke aard dan ook, waarin anders dan voor strikt persoonlijk eigen gebruik (zoals aangegeven in de richtlijnen van het OM) hennep wordt geteeld, bewaard, bereid, bewerkt of verwerkt.

In het kader van dit convenant wordt onder gegevens verstaan de volgende maximale informatie over personen en/of instellingen (van belang is hierbij om in acht te nemen dat minimaal maximaal is: de minimaal benodigde informatie is tevens de maximaal over te dragen informatie):

1. NAW-gegevens;
2. aliases;
3. geboortegegevens;
4. nationaliteit;
5. spreektaal;
6. burgerlijke staat;
7. GBA-nummer en andere administratieve nummers (met uitzondering van het A-nummer);
8. strafvorderlijke gegevens;
9. gegevens omtrent uitkering(en);
10. gegevens omtrent verblijfstatus;
11. gegevens omtrent woonsituatie;
12. gegevens omtrent (motor)voertuig;
13. detentiegegevens;
14. kadastrale gegevens;
15. hypothecaire gegevens;
16. gegevens met betrekking tot financiering van het pand en/of de activiteiten die vanuit het pand worden verricht;
17. gegevens omtrent huurovereenkomsten;
18. gegevens omtrent vergunningen;
19. gegevens Kamer van Koophandel;
20. fiscale gegevens;
21. politionele gegevens;
22. strafrechtelijke persoonsgegevens;
23. door de geregistreerde zelf verstrekte gegevens die in relatie tot de doelstellingen van belang zijn;
24. gegevens omtrent door de betrokken instanties genomen maatregelen ter uitvoering van de doelstellingen (zoals locatie van de hennepkwekerij, datum ontmanteling, aangetroffen aantal hennepplanten, aangetroffen situatie, indicatie van het aantal eerdere oogsten, risico voor omwonenden).

3) Coördinatie en evaluatie uitvoering convenant

De gemeente Alkmaar vervult, samen met het knooppunt RIEC, de "overall" regierol ten aanzien van de naleving van het convenant.¹ De gemeente Alkmaar verzamelt in samenwerking met het knooppunt RIEC en de regiopolitie Noord-Holland Noord één keer per jaar de informatie over de aantallen gesignaleerde en ontmantelde hennepkwekerijen en het aantal planten per kwekerij. Tevens worden de genomen vervolgmaatregelen tegen de hennepkwekers geïnventariseerd. De gemeente Alkmaar roept, samen met het knooppunt RIEC de convenantpartners één keer per jaar bijeen om de voortgang van het project te bespreken en verder zodra de voortgang van de samenwerking daartoe aanleiding geeft of wanneer één van de convenantpartners daarom vraagt. De gemeente Alkmaar stelt jaarlijks, samen met het knooppunt RIEC, een evaluatie op van de voortgang en het doelbereik van het convenant, die aan de convenantpartners wordt voorgelegd. Bij de gemeentelijke regierol behoort niet het daadwerkelijke gegevensbeheer over de persoonsgegevens. De verantwoordelijke voor het gegevensbeheer is de regiopolitie Noord-Holland Noord, zie artikel 1 sub f van de Wpolg.

¹ In het bestuursakkoord 'Samen aan de slag' van 4 juni 2007 tussen het Rijk en de Gemeenten, is overeengekomen en aangekondigd dat de regierol van de gemeente op het terrein van lokale integrale veiligheid uiterlijk 1 januari 2008 wettelijk is vastgelegd door in de Gemeentewet de verplichting tot het hebben van een gemeentelijk integraal veiligheidsplan op te nemen. In de 'Notitie integrale aanpak hennepcultuur' (2006) van het kabinet Balkenende II wordt de integrale aanpak van hennep geschaard onder integrale veiligheid. Tevens is in het bestuursakkoord afgesproken dat gemeenten de bestuurlijke aanpak van criminaliteit niet alleen (meer) gaan oppakken en regisseren, maar ook zelf (meer) uit gaan voeren. Hieronder wordt volgens de regering in ieder geval mede verstaan de integrale aanpak van hennep.

programmabureau

Integrale Veiligheid

Noord-Holland Noord

4) Operationele regie

De operationele regie voor detectie en opsporing van hennepkwekerijen ligt bij de politie. De operationele regie m.b.t. de ontmanteling van hennepkwekerijen ligt bij de gemeenten. Dit houdt echter niet in dat de gemeenten zelf de ontmanteling van de kwekerijen uitvoeren. De centrale operationele regie ligt in handen van de regiopolitie Noord-Holland Noord. De regionaal hennepcoördinator van de regiopolitie bekleedt hierin de sleutelpositie. De convenantpartners leveren bij de regionaal hennepcoördinator hun signalen c.q. gegevens aan: telefonisch, per fax, per mail of schriftelijk bij afwezigheid melden zij hun informatie aan Meld Misdaad Anoniem. De partners zullen naar burgers communiceren dat zij hun meldingen ook aan Meld Misdaad Anoniem kunnen doorgeven. Deze meldingen worden via de infodesk van de politie vervolgens weer teruggekoppeld aan de regionaal hennepcoördinator. Ook informatie via de meldkamer of anderszins binnenkomende info wordt **altijd** doorgegeven aan de regionaal hennepcoördinator, die fungeert als centraal coördinatie- en informatiepunt.

De politie is verantwoordelijk voor de gegevensverwerking van persoonsgegevens, zie art 1 sub a Wpolg.

5) Communicatie

- a) Door de convenantpartners zal ten behoeve van een goede afhandeling in de eigen organisatie van de werkzaamheden die in dit convenant worden toegezegd, interne communicatie verzorgen ten behoeve van de uitvoerenden. Daarbij worden interne werkinstructies vastgesteld.
- b) Met betrekking tot de externe communicatie (media, huurders van woningcorporaties, etc) coördineert het Programmabureau Integrale Veiligheid NHN de externe communicatie met betrekking tot dit convenant, in overleg met de voorlichtingsafdelingen van de andere convenantpartners.
- c) Met betrekking tot perscontacten en voorlichtingsactiviteiten worden nadere afspraken gemaakt in een communicatieplan. Dit communicatieplan wordt onder regie van het Programmabureau Integrale Veiligheid NHN opgesteld. In dit communicatieplan wordt opgenomen dat de aandacht van de media wordt gezocht op cruciale momenten in het proces, zoals bij het ondertekenen van onderhavig convenant en bij het boeken van de eerste resultaten. Verder wordt optimaal gebruik gemaakt van 'free publicity' en laagdrempelige gratis media. Ook worden bestaande communicatiemiddelen als nieuwsbrieven en internetsites van de samenwerkende partijen optimaal benut. De woningbouwcorporaties maken in de bewonersbladen melding van het beleid ten aanzien van illegale hennepteelt.

6) Regionale leidraad ontmantelen hennepkwekerijen Noord-Holland Noord

Ter uitvoering van dit convenant stellen de convenantpartners een operationeel draaiboek op ontmantelen hennepkwekerijen op, waarin per fase van de ontmanteling de taakverdeling tussen de verschillende partijen staat beschreven.

7) Zorgvuldigheid m.b.t. gegevensuitwisseling en geheimhoudingsplicht ²

- a) De informatieverstrekking tussen de convenantpartners onderling en met derden geschiedt met inachtneming van de regelgeving op het gebied van de privacybescherming waaronder de Wet Bescherming Persoonsgegevens, de Wet politiegegevens, de Wet justitiële en

² De politie is daarbij in ieder geval gehouden aan de Wet Politiegegevens (Wpolg). Het Openbaar Ministerie is daarbij gehouden aan de Wet Justitiële en strafvorderlijke gegevens (Wjsg) en aan de Aanwijzing verstrekking van strafvorderlijke gegevens voor buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden. De gemeente, woningcorporaties, energiebedrijven, en overige particuliere partners zijn daarbij gehouden aan de Wet bescherming persoonsgegevens (WBP). De gemeente is verder gehouden aan de Wet gemeentelijke basisadministratie (Wet GBA). Het UWV is gehouden aan de Wet Structuur Uitvoeringsorganisaties Werk en inkomen (SUWI) en de WBP. De Belastingdienst is daarbij in ieder geval gehouden aan de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR), de Algemene wet bestuursrecht, de Invorderingswet 1990 en de Wet bescherming persoonsgegevens (WBP). De FIOD-ECD is daarbij bovendien gehouden aan de Wet politiegegevens (Wpolg). De energiebedrijven kennen een geheimhoudingsbepaling als het gaat om verstrekken van klantgegevens (artikel 19 Elektriciteitswet 1998 en artikel 37, vierde lid, Gaswet). Met deze geheimhoudingsplicht moet rekening worden gehouden bij de nadere invulling van dit convenant.

strafvorderlijke gegevens en voor zover het belang van een strafrechtelijk onderzoek dat toestaat.

- b) De verwerking van persoonsgegevens dient, alvorens met de verwerking wordt aangevangen, te worden gemeld bij het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP).
- c) De convenantpartners zijn verplicht tot geheimhouding van de in het kader van dit convenant ontvangen gegevens, behoudens voor zover de uitvoering van de taak met het oog waarop de gegevens zijn verkregen tot het ter kennis brengen daarvan noodzaakt.
- d) De convenantpartners verplichten zich jegens elkaar om alle noodzakelijke voorzorgsmaatregelen te treffen om de ontvangen informatie strikt vertrouwelijk en met de gepaste geheimhouding te behandelen.

8) Waarborgen

- a) De verstrekte, ontvangen of doorverstrekte gegevens worden uitsluitend aangewend voor het doel waarvoor zij zijn verstrekt, ontvangen of doorverstrekt. De doelen zijn in dit convenant omschreven. Gegevens kunnen binnen de daartoe gestelde wettelijke kaders worden overgedragen of ter beschikking gesteld van derden of zijn raadpleegbaar door derden.
- b) De convenantpartners zullen in geval van een verzoek van een betrokkene tot kennisneming van gegevens, betrokkene moeten doorverwijzen naar de politie, als verantwoordelijke voor de gegevensregistratie. Ten aanzien van de verzoeken tot kennisneming zijn de artikel 25 tot en met 31 Wpolg van toepassing.
- c) De verstrekte gegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk is voor het doel waarvoor ze zijn verstrekt.
- d) Verplichtingen welke naar hun aard bestemd zijn om ook na ontbinding van dit convenant te gelden, blijven na ontbinding van deze overeenkomst bestaan. Tot deze verplichtingen behoort onder meer het bepaalde omtrent geheimhouding.
- e) Gegevens worden niet langer verstrekt dan strikt noodzakelijk is ter uitvoering van dit convenant, in elk geval niet langer dan de looptijd van dit convenant.
- f) Niet meer gegevens worden verstrekt dan noodzakelijk om de doeleinden van dit convenant te bereiken.
- g) Betrokkenen hebben ingevolge de WBP recht op inzage en ingevolge de Wpolg recht op kennisneming (artikel 25 Wpolg), tenzij inzage geweigerd moet worden op grond van artikel 27 Wpolg.

II. INFORMATIE-UITWISSELING EN SAMENWERKING VOORAFGAAND AAN ONTMANTELING

9) Informatieverstrekking aan de politie

Als bij één van de convenantpartners op basis van haar ter beschikking staande feitelijke gegevens of andere informatie het vermoeden bestaat dat er sprake is van de exploitatie van een hennepkwekerij, dan informeert zij onverwijld de regionaal hennepcoördinator over de plaats van de vermoedelijke hennepkwekerij alsmede de aanleiding waarop dat vermoeden is gebaseerd.

10) Informatieverstrekking door de politie

De politie onderzoekt het signaal om vast te stellen of er voldoende aanwijzingen zijn om een strafrechtelijk onderzoek in te stellen. Bij het vermoeden van een strafbaar feit zullen de convenantpartners met een controlebevoegdheid en/of opsporingsbevoegdheid (Belastingdienst, UWV, Sociale Recherche NHN) en de afdeling Bouw- en Woningtoezicht van de betreffende gemeente(n) worden geïnformeerd, zodat zij adequate maatregelen kunnen treffen.³

³ Informatieverstrekking van de politie aan opsporingsambtenaren in dienst van een publiek lichaam vindt plaats binnen de wettelijke kaders, zoals gesteld in de Wpolg.

III. INFORMATIE-UITWISSELING EN SAMENWERKING BIJ ONTMANTELING⁴

11) Binnentreden pand

- a) De politie gaat binnen een redelijke termijn nadat gebleken is dat er voldoende aanwijzingen zijn, over tot het betreden van het betreffende pand. Dit op grond van artikel 9, eerste lid, van de Opiumwet, teneinde de juistheid van het vermoeden na te gaan, om de eventuele verdachte(n) aan te houden en om proces-verbaal op te maken. Daarbij wordt in het kader van de efficiency zoveel mogelijk gewerkt met zogenoemde 'henneprooidagen'. *S*
- b) Naast het strafrechtelijk bewijs om tot een veroordeling van de verdachte te komen, dient in deze fase nadrukkelijk aandacht besteed te worden aan het verzamelen van voldoende bewijs van eerdere oogsten. Dit om het wederrechtelijk verkregen voordeel te kunnen aantonen ten behoeve van de ontneming en tevens te borgen dat indien er geen vordering tot ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel wordt ingediend door het OM, de Belastingdienst het bewijs op haar beurt kan gebruiken voor de naheffingsaanslag. *B*
- c) Na de instap van de politie treedt de toezichthouder van Bouw- en Woningtoezicht binnen⁵ ter bepaling van de gevaarzetting en draagt, indien nodig, zorg voor de beëindiging hiervan. *B*
- d) Betreft het een vermoeden van een grootschalige bedrijfsmatige hennepkwekerij in een bedrijfshal dan vindt over het besluit tot binnentreden voorafgaand overleg plaats tussen politie en Openbaar Ministerie. *S*

12) Politie S / P

De politie zal het energiebedrijf tevoren verzoeken haar bij het binnentreden te begeleiden met het oog op veiligheidsrisico's vanwege mogelijk aanwezige illegale en/of ondeugdelijke elektrische installaties. Tevens zal, indien het een huurwoning van één van de woningcorporaties betreft, de betreffende corporatie worden uitgenodigd om bij het binnentreden aanwezig te zijn, teneinde schade aan de woning vanwege het binnentreden tot een minimum te beperken.

De netbeheerder controleert alleen de aansluiting. De binneninstallatie mag/kan zij niet controleren (die taak is neergelegd bij installateurs). Er is hooguit een visuele controle mogelijk, waarbij in geval van een gevaarlijke situatie een zogenaamde gevaarzetting zal worden afgegeven. Dit houdt in dat, in het geval er geen 'gevaarzetting' wordt afgegeven, dus niet mag worden geconcludeerd dat de binneninstallatie veilig is. Belangrijk is dat het niet alleen gaat om de veiligheidsrisico's i.v.m. illegale installaties. Het gaat ook om de bescherming van de medewerkers die de actie uitvoeren.

Op basis van hun bevindingen naar aanleiding van de aan hen verstrekte informatie kunnen Belastingdienst, uitkeringsinstanties en de toezichthouder van Bouw- en Woningtoezicht van de gemeente desgewenst de politie vergezellen bij het binnentreden, mits zij hiertoe zelfstandig bevoegd zijn.

13) Gemeente

Nadat de politie op grond van de Opiumwet is binnengetrepen en haar onderzoek heeft afgerond (bijvoorbeeld verhoren van verdachte, verslag van binnentreden, etc), wordt het pand vrijgegeven voor de bestuursrechtelijke aanpak.

Handhaving door spoedeisende bestuursdwang

De gemeente besluit ter plaatse of spoedeisende bestuursdwang noodzakelijk is. Dit is aan de orde bij een spoedeisend belang zoals bijvoorbeeld ernstige wateroverlast, reëel brandgevaar,

⁴ Activiteiten die behoren tot het strafrechtelijke traject zijn gemarkeerd met een **S**, activiteiten die behoren tot het bestuursrechtelijke traject met een **B** en activiteiten die behoren tot het privaatrecht met een **P**.

⁵ Indien sprake is van een woning is de toezichthouder op grond van de 5:15 (jo 5:27) van de Awb zelfstandig bevoegd deze te betreden, maar voor de situatie dat de bewoner geen toestemming geeft is een machtiging nodig artikel 2, tweede lid, van de Awob. Hierbij dient een machtigingformulier te worden gebruikt zoals de Minister van Justitie dit standaard heeft vastgesteld.

enorme stankoverlast, gevaar voor omwonenden, etc. Vervolgens treft zij de noodzakelijke voorbereidingen om door middel van het opleggen van spoedeisende bestuursdwang (ex artikel 125 Gemeentewet) daadwerkelijk een einde aan de situatie te maken (zie artikel 5:21 Algemene Wet bestuursrecht (Awb)). Omdat het gaat om spoedeisende bestuursdwang, hoeft niet te worden gehoord en is een begunstigingstermijn niet nodig. Wel moet een beschikking tot toepassing van bestuursdwang worden opgesteld en bekendgemaakt. Als dit niet vóór de uitoefening van bestuursdwang lukt, kan het ook nog achteraf ingevolge artikel 5:24, zesde lid, van de Awb. Daarbij geldt dan dat dit zo snel mogelijk dient te gebeuren, waarbij volgens jurisprudentie een termijn geldt van 5 werkdagen. In de handhavingsbeschikking moet deugdelijk worden gemotiveerd waarom sprake is/was van een spoedeisende situatie. Er kan een traject van bezwaar, beroep en hoger beroep volgen.

Voor het binnentreden van een woning door een toezichthouder van de gemeente ex artikel 5:11 van de Awb is ofwel toestemming van de bewoner nodig ofwel dient een machtiging te zijn verkregen (ex artikel 2, eerste lid, Algemene wet op het binnentreden (Awob) jo artikel 5:27, tweede lid, Awb). Is de kwekerij niet in een woning gevestigd, dan kan een toezichthouder zonder machtiging die plaats/pand binnentreden (zie: artikel 5:15 en 5:27, eerste lid, Awb).

Het energiebedrijf en de woningcorporatie kunnen ter plaatse aanwijzingen over door hen geleden schade verzamelen en hun maatregelen tegen de hennepkweker treffen.

14) Begeleiding Bouw- en Woningtoezicht B

De ambtenaar van Bouw- en Woningtoezicht van de desbetreffende gemeente is aanwezig bij de ontruiming en laat zich bijstaan door een afvalverwerkingsbedrijf om aangetroffen hennepplanten te kunnen vernietigen. Bij de keuze voor het afvalbedrijf wordt rekening gehouden met waarborging van de integriteit.

15) Informatieverstrekking tijdens inval

Bij een geplande inval (bijvoorbeeld een maandelijkse rooidag) geldt dat indien de politie bij het binnentreden een hennepkwekerij aantreft, het strafrechtelijk onderzoek tegen de kweker en eventuele andere betrokkenen bij de exploitatie van de hennepkwekerij wordt voortgezet. De politie zal de convenantpartners hierover zonodig onmiddellijk informeren, zodat deze hun maatregelen treffen, zoals in dit convenant is vastgelegd.

Bij een niet geplande ontdekking van een hennepkwekerij (bijvoorbeeld bij acute gevaarzetting of bij aanhouding of intreding wegens andere strafbare feiten) geldt dat de politie direct de betrokken partijen informeert, met inachtneming van de Wet en het Besluit politiegegevens. Er kan worden verstrekt op grond van artikel 7 Wpolg. Hierin is bepaald dat verstrekking aan derden mogelijk is, indien dit noodzakelijk is voor de uitvoering van de politietaken. Van geval tot geval kan door de politie beoordeeld worden of er in de specifieke situatie sprake is van een dergelijke noodzaak.

IV. INFORMATIEVERSTREKKING EN SAMENWERKING NA INVAL/ONTMANTELING

16) Behandeling inboedel B / S

Bestuursrechtelijke traject ⁶

In artikel 5:29 en 5:30 Algemene wet bestuursrecht staat dat in beginsel alle in de hennepkwekerij aangetroffen zaken moeten worden meegenomen en opgeslagen. Het bestuursorgaan dat bestuursdwang heeft toegepast maakt daarvan proces-verbaal op, waarvan afschrift wordt verstrekt aan degene die de zaken onder zijn/haar beheer heeft.

⁶ Ontmanteling van de hennepkwekerij gebeurt onder bestuursrechtelijk regime, omdat de gemeenten dan daadwerkelijk invulling kunnen geven aan het integrale veiligheidsbeleid. Bovendien wordt kostenverhaal op de overtreder van het gehandhaafde voorschrift mogelijk. Kostenverhaal is alleen mogelijk binnen de bestuursrechtelijke aanpak, dus wanneer de gemeente zorg draagt - bijvoorbeeld door de inzet van een afvalverwerkingsbedrijf - voor de ontmanteling van de kwekerij (artikel 5:25 Awb). De legale duurzame materialen (zoals lampen) mogen in het kader van de toepassing van spoedeisende bestuursdwang echter niet worden vernietigd, aangezien het bezit ervan op zichzelf niet illegaal is.

In de hennepkwekerij aangetroffen hennepplanten kunnen wel direct worden vernietigd. De duurzame materialen (lampen e.d.) worden na de ontmanteling meegevoerd en dienen gedurende dertien weken te worden opgeslagen, tenzij (artikel 5:30, tweede lid) eerder een moment wordt bereikt waarop de kosten de verwachte opbrengsten overstijgen. Dan wordt tot verkoop of vernietiging overgegaan.⁷ Eventueel wordt op grond van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering conservatoir beslag gelegd.

17) Afsluiting pand B

Na de ontmanteling wordt, indien geen personen zijn aangetroffen, het pand afgesloten met een ander slot, zodat overtreding niet nogmaals kan plaatsvinden en er zich bovendien geen onbevoegden in het pand kunnen begeven. Tevens wordt een bekendmaking verzorgd. Zodra de rechthebbende op het pand zich meldt, wordt het pand vrijgegeven.

18) Strafvervolgning en informatieverstrekking door het OM

Nadat het proces-verbaal door de politie is ingezonden aan het Openbaar Ministerie, beslist het Openbaar Ministerie of tot strafvervolgning wordt overgegaan. Het OM beslist tevens op grondslag van de ontnemingsrapportage of er een vordering tot ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel wordt ingediend.

19) Interview / verhoor B / S

De politie stelt een onderzoek in en verhoort de huurder / pandeigenaar / verdachte. De ambtenaar van Bouw- en Woningtoezicht interviewt de huurder / pandeigenaar / verdachte. De strafrechtelijke en bestuursrechtelijke aanpak volgen elk hun eigen traject. De verslagen van verhoor / interview worden in respectievelijk het strafrechtelijk en bestuursrechtelijk dossier gevoegd.

V. MAATREGELEN, SANCTIES EN KOSTENVERHAAL

20) Afspraken over maatregelen en sancties

Iedere convenantpartner verbindt zich om uitgaande van de eigen bevoegdheid, aan de teler/verdachte(n) die sancties op te leggen, dan wel die maatregelen te treffen, die op basis van de specifieke situatie opportuun zijn. De mogelijk op te leggen sancties en te treffen maatregelen worden in het hierna volgende verder uitgewerkt. Uitgangspunt is dat de bevoegdheden van de diverse partners in dit verband optimaal worden toegepast, in onderlinge samenhang en met inachtneming van beginselen van opportuniteit en proportionaliteit, zodat maatwerk wordt geboden.

21) Niet-limitatief overzicht van te nemen maatregelen en sancties per convenantpartner

Gemeenten:

- a) De toezichthouder(s) van de gemeente controleert ter plaatse of de locatie voldoet aan de alhier van toepassing zijnde wet- en regelgeving waarvoor zij als bestuursorgaan een beginselplicht tot handhaving heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan strijdigheden met de bouw- en of milieuvergunning of het ontbreken hiervan, strijd met de bouwverordening,

⁷ Naar voorbeeld van de Rotterdamse bestuursrechtelijke aanpak kan het bestuursorgaan ervoor kiezen de duurzame materialen (lampen en dergelijke) regelmatig onmiddellijk te vernietigen, zonder dat de spullen worden opgeslagen. Het bestuursorgaan wijst ook een toezichthouder aan die bij de vernietiging aanwezig is. Ook bij de bestuursrechtelijke aanpak wordt er een verklaring opgesteld en gevoegd bij het proces-verbaal dat vervolgens wordt gebruikt in de bestuursrechtelijke procedure. Deze praktische handelwijze levert geen problemen op zolang rechthebbenden hun meegevoerde materialen niet komen terughalen.

het bestemmingsplan, de APV, etc. Indien eventuele strijdigheden en/of gebreken niet vrijwillig worden beëindigd treedt de gemeente handhavend op. Zonodig wordt de dwangsom en de kosten van de procedure door de gemeente verhaald op de overtreder(s);

- b) De kosten van ontmanteling bij spoedeisende bestuursdwang worden verhaald op de overtreder;
- c) Pand sluiten (Wet Victoria). Toepassen van artikel 14 Woningwet.
- d) Toepassen van artikel 13b van de Opiumwet (toepassen bestuursdwang indien in woningen of lokalen of bijbehorende erven, middelen zoals bedoeld in lijst I of II van de Opiumwet worden verkocht, afgeleverd of verstrekt dan wel daartoe aanwezig is).
- e) Toepassen van artikel 77 van de Onteigeningswet.
- f) Er wordt géén urgentieverklaring afgeven bij verlies van woning wegens hennepsteelt.

Regiopolitie Noord-Holland Noord:

- a) Opstarten van een strafrechtelijk onderzoek (opmaken PV), met als prioriteit een strafrechtelijk vervolgtraject (waaronder ook ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel).
- b) Opnemen van aangiften van convenantpartners.

Openbaar Ministerie:

- a) Strafvervolgning instellen (bij voldoende bewijs) terzake overtreding van de Opiumwet en/of mits daarvan aangifte is gedaan van diefstal van stroom en vernieling en/of andere geconstateerde strafbare feiten conform de eigen beleidsregels.
- b) Ontneming wederrechtelijk verkregen voordeel conform richtlijn Bureau Ontnemingswetgeving Openbaar Ministerie (BOOM).
- c) Informeren van benadeelde partij(en) die daarvan aangifte heeft/hebben gedaan dat zij zich kunnen voegen als benadeelde partij in het strafproces ex artikel 51a Sv, conform de Aanwijzing Slachtofferzorg.

Liander:

- a) Aangifte doen van diefstal van elektriciteit en verweer voeren in een eventueel in verband daarmee door betrokkenen aangespannen gerechtelijke procedure.
- b) Ervoor zorgen dat de toevoer van energie wordt afgesloten. Om te voorkomen dat illegale heraansluiting eenvoudig kan plaatsvinden wordt in de praktijk ook vaak de meter weggenomen.
- c) Het verhalen van schade en daarmee verband houdende kosten ten gevolge van diefstal van energie op de veroorzaker en/of aangeslotene.

PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland:

- a) Aangifte doen van diefstal van drinkwater.
- b) Aangifte doen van bedreiging van de volksgezondheid als blijkt dat niet alleen de watermeter maar ook de frontbeveiliging (keerklep) verwijderd is.
- c) De aansluiting terugbrengen in de oorspronkelijke staat.
- d) Schade en andere kosten verhalen op de aangeslotene.

Woningcorporaties:

- a) Indien de Wet Victoria is toegepast door de gemeente, dan buitengerechtelijk ontbinden van de huurovereenkomst.
- b) Bewerkstelligen van beëindiging van de huurovereenkomst en ontruiming van de woning mét de verplichting om de woning in de oorspronkelijke staat terug te brengen en de schade te vergoeden. Hierbij worden de bepalingen over het tweedekansbeleid in acht genomen.
- c) Wellicht kan een beroep gedaan worden op het boetebeding in de algemene voorwaarden.

Uitkeringsinstantie UWV:

- a) Beëindigen van of korten op uitkeringen.
- b) Terugvorderen van ten onrechte verkregen uitkering.
- c) Opnemen van aangifte en opmaken proces-verbaal uitkeringsfraude (indien benadelingsbedrag boven de aangiftegrens) ten behoeve van het OM.
- d) Opleggen bestuurlijke boete.

Sociale Recherche Noord-Holland Noord:

- a) Beëindigen van of korten op uitkeringen.
- b) Terugvorderen van ten onrechte verkregen uitkering.
- c) Opnemen van aangifte en opmaken proces-verbaal uitkeringsfraude (indien benadelingsbedrag boven vervolgingsgrens) ten behoeve van het OM.
- d) Opleggen maatregel (indien fraudebedrag onder de aangiftegrens valt).

Belastingdienst Holland Noord:

- a) Vordert belasting over niet opgegeven inkomsten uit hennepcultuur, tenzij het OM een vordering indient ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel (sfo), zoals voortvloeit uit de *Aanwijzing ontneming*.⁸

22) Verhalen schade / vordering in geval van gestolen energie P

Indien Liander ter plaatse heeft geconstateerd dat ten behoeve van de exploitatie van de hennepkwekerij diefstal van elektriciteit heeft plaatsgevonden door de gebruiker en/of bewoner van het perceel, dan doet zij daarvan aangifte bij de politie. Tevens wordt de elektriciteit in het betreffende pand afgesloten en wordt zo mogelijk de elektriciteitsmeter verwijderd. In de aangifte beschrijft Liander o.a. de aangetroffen aanwijzingen voor het illegale stroomgebruik, de ten behoeve van de hennepkwekerij aangetroffen elektrische apparatuur, gegevens over de afnemer van de elektriciteit op het betreffende perceel, zoals deze in de administratie van het energiebedrijf bekend is en het totaalbedrag van de door Liander geleden schade/vordering aan de hand van feitelijke aanwijzingen over het aantal eerdere teelten dat in de hennepkwekerij heeft plaatsgevonden.

In eerste instantie voegt Liander zich, ingevolge artikel 51a Sv, als benadeelde partij in het strafproces voor 30 testcases.⁹ Zonodig wordt verweer gevoerd. Op basis van voornoemde testcases wordt een interne richtlijn opgesteld voor het voegen. De uitkomst hiervan wordt door Liander teruggekoppeld aan de regiegemeente Alkmaar teneinde onderhavige punt nader in te vullen. In dit licht zij hier vermeld dat het OM zich op het standpunt stelt dat Liander zich in beginsel voegt. E.e.a. wordt tussen deze convenantpartners kortgesloten na de conclusies van de 30 testcases.

23) Uitzetting huurwoning / Tweede kansbeleid P

De woningcorporatie start, indien blijkt dat er sprake is van een hennepkwekerij in een huurwoning, huurwoonwagen of daarbij behorend bijgebouw, een procedure tot ontruiming, zonodig inclusief verhaal van schade. Preventief besteden vele corporaties in o.a. hun bewonersblad aandacht aan de consequentie van het hebben van een hennepkwekerij, onder de titel: "Hennep, huis uit!"

24) Herhuisvestingverplichting gemeente B

⁸ College van Procureurs-Generaal d.d. 11 januari 2005, nr. 2005A002 (in werking sinds 1 maart 2005).

⁹ Ingevolge artikel 51a van het Wetboek van Strafvordering (Sv) kan een benadeelde partij, zoals een energiebedrijf dat slachtoffer wordt van diefstal van elektriciteit, zich voegen in het strafproces voor het verkrijgen van een schadevergoeding. Daarnaast kan de strafrechter op grond van artikel 36f Sv aan de verdachte een schadevergoedingsmaatregel opleggen. Los van de mogelijkheid om op deze wijze de schade vergoed te krijgen, staat het de energiebedrijven vrij om langs civielrechtelijke weg de geleden schade rechtstreeks op de dader te verhalen. Het Openbaar Ministerie kan daarbij desgevraagd gebruik maken van de bevoegdheid strafvorderlijke gegevens aan het energiebedrijf te verstrekken ten behoeve van dit civiele verhaal.

Ontruimde hennepkwekers, die zijn ingeschreven als woningzoekende, of zich laten inschrijven, komen afhankelijk van de situatie, niet in aanmerking voor een urgentieverklaring door Burgemeester en Wethouders op basis van een sociale indicatie, omdat de (dreigende) dakloosheid door eigen schuld en toedoen is ontstaan. Deze bepaling kan slechts worden opgenomen als daarin is voorzien in een gemeentelijke verordening die vastgesteld wordt door de gemeenteraad.

25) Herbeoordeling UWV uitkering

De uitkeringsinstanties onderzoeken of de deelnemers aan het strafbare feit ten tijde van het functioneren van de kwekerij wellicht ten onrechte een of meer uitkeringen hebben genoten uit hoofde van de sociale zekerheidswetten. Indien er sprake is van dergelijke fraude treffen deze organisaties passende sancties om de fraude te beëindigen en de geleden schade te vereffenen.

26) Belastingaanslag

De Belastingdienst onderzoekt of de deelnemers aan het strafbare feit inkomsten uit de teelt van cannabis hebben genoten welke niet in een aangifte zijn verantwoord. De Belastingdienst zal een onjuiste aangifte corrigeren middels een naheffing of navordering dan wel, bij een ontbrekende aangifte, een aangifte uitreiken.

27) Kostenverhaal B

Bouw- en Woningtoezicht van de gemeente stelt een factuur op van de kosten van ontruiming en eventueel de kosten van de verwijdering van illegale bouwsels. De afdeling Gemeentelijke Belasting gaat over tot invordering en legt zonodig conservatoir beslag via de deurwaarder.

VI. SOCIAAL TRAJECT / NATRAJECT

28) Informeren bureau Jeugdzorg

Indien de politie constateert dat de door de convenantpartners te nemen of genomen maatregelen consequenties hebben voor minderjarige kinderen van betrokkenen, dan informeert zij het Bureau Jeugdzorg.

29) Aparte behandeling schrijnende gevallen

Uitgangspunt is dat tegen hennepkwekers repressieve maatregelen worden getroffen onder het motto "ja tenzij". Als er aanwijzingen zijn dat er sprake is van een schrijnend geval, waardoor bepaalde maatregelen niet geïndiceerd zijn, kan in overleg tussen de convenantpartners ervoor worden gekozen om bepaalde maatregelen op te schorten onder voorwaarde van een stringent contract. Per casus wordt in overleg tussen de convenantpartners vastgesteld welke gevallen worden aangemerkt als schrijnend geval.

Hierbij kunnen onder andere de volgende factoren een rol spelen (NB, deze lijst is niet limitatief):

- a) anderen dan verdachte(n) worden zwaar getroffen door de te treffen maatregelen (bijvoorbeeld kinderen);
- b) er is een noodzaak tot toepassing hulpverlening;
- c) er zijn reële mogelijkheden voor succesvolle hulpverlening;
- d) er is sprake van een schuldenproblematiek of een afhankelijkheidsrelatie;
- e) er is geen of in geringe mate sprake van strafrechtelijke recidive;

VII. INWERKINGTREDING EN ONDERTEKENING

30) Inwerkingtreding, looptijd en wijziging

- a) Het convenant treedt in werking op 1 oktober 2009.
- b) Het convenant wordt aangegaan voor een periode van 2 jaar en, tenzij één der convenantpartners hiertegen bezwaar maakt, vervolgens stilzwijgend met een periode van 2 jaar verlengd.
- c) Nieuwe convenantpartners kunnen tussentijds toetreden.
- d) Tussentijdse wijzigingen kunnen in het convenant worden aangebracht op voorwaarde van schriftelijke instemming van alle convenantpartners.
- e) Het programmabureau Integrale Veiligheid is verantwoordelijk voor het beheer van dit convenant.

